

LearnIn Emergency Manual for Teachers

LearnIn – παιδαγωγικό μοντέλο αναφοράς

Υποστήριξη των μαθητών στο σπίτι κατά τη διάρκεια
του lockdown

Περιεχόμενα

Μέρος 1: Υποστήριξη των μαθητών στο σπίτι κατά τη διάρκεια του lockdown

Υποστήριξη μαθητών στο σπίτι: Ανάλυση κατάστασης

Υποστήριξη μαθητών στο σπίτι: Βασικά ζητήματα και ερωτήσεις

1. *Κατανόηση της κατάστασης των μαθητών εκτός σχολείου - Εστίαση στον μαθητή (ποιος;)*
  - 1.1. Πώς μπορώ να εντοπίσω και να επικοινωνήσω με τους μαθητές μου;
  - 1.2. Πώς μπορώ να (επανα)δημιουργήσω σχέσεις με τους μαθητές μου και τους γονείς τους;
  - 1.3. Πώς μπορώ να υποστηρίξω την ευημερία των μαθητών και της οικογένειάς τους;
  - 1.4. Πώς μπορώ να βοηθήσω τους μαθητές μου να διατηρήσουν τα κίνητρά τους;
  - 1.5. Πώς μπορώ να βοηθήσω τους μαθητές μου να δημιουργήσουν υγιείς ρουτίνες;
2. *Προσδιορίστε σημαντικούς στόχους για μάθηση στο σπίτι - Εστίαση στον σκοπό της μάθησης (γιατί;)*
  - 2.1. Πώς μπορώ να βοηθήσω τους μαθητές και τους γονείς να αναπτύξουν θετικές μαθησιακές προσδοκίες;
  - 2.2. Πώς μπορώ να επικοινωνήσω τις προσδοκίες μου με μαθητές και γονείς;
  - 2.3. Πώς μπορώ να υποστηρίξω μαθητές και γονείς ώστε να θέσουμε σημαντικούς μαθησιακούς στόχους;
  - 2.4. Πώς μπορώ να αναπτύξω σχέδια μάθησης βάσει στόχων για τους μαθητές μου;
  - 2.5. Πώς μπορώ εγώ, οι μαθητές μου και οι γονείς τους να παρακολουθούμε τους στόχους και την επίτευξη τους;
3. *Επιλέξτε σχετικούς τομείς γνώσεων ή ικανοτήτων - Εστίαση στη μάθηση (τι;)*
  - 3.1. Πώς μπορούν τα ενδιαφέροντα και τα ταλέντα των μαθητών να βοηθήσουν στον προσδιορισμό των διαδρομών μάθησης;
  - 3.2. Πώς μπορούν οι εμπειρίες των μαθητών να βοηθήσουν στον προσδιορισμό των διαδρομών μάθησης;
  - 3.3. Πώς μπορώ να δώσω προτεραιότητα στο περιεχόμενο και τις σχετικές εργασίες;
  - 3.4. Πώς μπορώ να παρακολουθώ ποιος εργάζεται σε ποιες εργασίες;
  - 3.5. Πώς μπορώ εγώ και οι γονείς να χρησιμοποιήσω την κατάσταση της κρίσης ως αντικείμενο μελέτης;
4. *Επωφεληθείτε από μαθησιακά περιβάλλοντα στο σπίτι - Εστίαση στο μαθησιακό πλαίσιο (πού;)*
  - 4.1. Πώς μπορώ να μάθω για το τρέχον περιβάλλον των μαθητών μου;
  - 4.2. Πώς μπορώ να υποστηρίξω μαθητές και γονείς για να δημιουργήσουν ένα θετικό μαθησιακό περιβάλλον;
  - 4.3. Πώς μπορεί το οικιακό περιβάλλον των μαθητών να χρησιμοποιηθεί ως μαθησιακό περιβάλλον;
  - 4.4. Πώς μπορώ να προσαρμόσω τις εργασίες στην τάξη στο οικιακό περιβάλλον;
  - 4.5. Πώς μπορώ να υποστηρίξω τους μαθητές να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά ψηφιακά περιβάλλοντα μάθησης;
5. *Χρησιμοποιήστε εργαλεία και στρατηγικές για να υποστηρίξετε τους μαθητές από απόσταση - Εστίαση στα εργαλεία εκμάθησης (πώς;)*
  - 5.1. Πώς μπορώ να αναπτύξω την επικοινωνία από απόσταση;
  - 5.2. Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω εργαλεία για να υποστηρίξω τη μάθηση από απόσταση;
  - 5.3. Πώς μπορώ να υποστηρίξω τη συνεργατική μάθηση από απόσταση;
  - 5.4. Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω καλύτερα τα εργαλεία εξ αποστάσεως διδασκαλίας και μάθησης;
  - 5.5. Πώς μπορώ να βοηθήσω τους γονείς να υποστηρίξουν την αποτελεσματική μάθηση;

*Υποστήριξη μαθητών στο σπίτι: Ανταπόκριση στις προκλήσεις
Ιδέες έργου από συμμετέχοντες*

Μέρος 1: Υποστήριξη μαθητών στο σπίτι κατά τη διάρκεια του lockdown

Η τρέχουσα κρίση COVID -19 αναδεικνύει τα ζητήματα και τις προκλήσεις της ουσιαστικής μάθησης όταν η τυπική εκπαίδευση δεν είναι διαθέσιμη. Επί του παρόντος, αυτή είναι η κατάσταση που βιώνουν οι δάσκαλοι και οι μαθητές τους σε πολλές χώρες σε όλο τον κόσμο. Το δικαίωμα στην εκπαίδευση δεν είναι πλέον εξασφαλισμένο και τα εκπαιδευτικά συστήματα αγωνίζονται να βρουν τρόπους να προσεγγίσουν τους μαθητές και να διασφαλίσουν τη συνέχιση της μάθησης. Η τρέχουσα κρίση απειλεί επίσης το βιοπορισμό των οικογενειών, διαταράσσει τις καθημερινές ρουτίνες, δημιουργεί εντάσεις μεταξύ των μελών της οικογένειας και προκαλεί άγχος. Οι περιορισμοί που επιβάλλονται στα άτομα και τη ζωή των πολιτών έχουν εκτεταμένες συνέπειες στην επικοινωνία, τις σχέσεις και την προστασία των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ενώ αυτό είναι μια μεταβατική κατάσταση για τις περισσότερες οικογένειες, για ορισμένες είναι μια μόνιμη ανησυχία. Πολλές μειονεκτούσες οικογένειες και ευάλωτα παιδιά βιώνουν αυτήν την αίσθηση αποκλεισμού και απομόνωσης για παρατεταμένες χρονικές περιόδους ή ακόμη και μόνιμα. Σε πολλές χώρες ακόμα σήμερα δεν έχουν όλα τα παιδιά πρόσβαση στην τυπική εκπαίδευση και παραμένουν εκτός σχολείου. Τα παιδιά που μετακινούνται, λόγω απάνθρωπων συνθηκών διαβίωσης ή ένοπλων συγκρούσεων, είναι εκτός σχολείου ή αντιμετωπίζουν πολλαπλές ρωγμές στην εκπαίδευσή τους αναζητώντας άσυλο. Η εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρία ή χρόνιων προβλημάτων υγείας, διακόπτεται κάθε φορά για να φοιτήσουν σε ξεχωριστά σχολεία ή καθώς χρειάζεται να περάσουν χρόνο σε νοσοκομεία. Άλλες οικογένειες και παιδιά είναι κοινωνικά ή γεωγραφικά απομονωμένες και πολλά εμπόδια πρέπει να αντιμετωπιστούν για να εξασφαλισθεί η φοίτηση στο σχολείο.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δάσκαλοι, οι γονείς και τα παιδιά σε τέτοιες καταστάσεις είναι περίπλοκα και αλληλοεξαρτώμενα και η κατάσταση κάθε γονέα, δασκάλου και παιδιού είναι μοναδική. Όλοι μπορεί να βρίσκονται αντιμέτωποι με αντικρουόμενες ανάγκες και στόχους: για παράδειγμα οι εκπαιδευτικοί μπορεί να επιθυμούν έντονα να προσεγγίσουν όλα τα παιδιά, αλλά μπορεί να βιώσουν αγχωτικές καταστάσεις οι ίδιοι, που προκαλούνται από συγκρούσεις στο σπίτι, από αβεβαιότητα που σχετίζεται με τις επαγγελματικές τους ευθύνες ή έλλειψη χρόνου και πόρων. Δεν υπάρχουν εύκολες ή έτοιμες λύσεις για την υποστήριξη μαθητών εκτός σχολείου. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένα βασικά ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν και να επιλυθούν:

- Οι βασικές ανάγκες πρέπει να αντιμετωπιστούν πρώτα, για παράδειγμα ανάγκες που σχετίζονται με την ασφάλεια, τη διατροφή, τη διαμονή
- Οι ρουτίνες διακόπτονται και η δημιουργία νέων ρουτίνων θα διαρκέσει λίγο χρόνο
- Οι τακτικοί τρόποι καλλιέργειας σχέσεων και ικανότητας επικοινωνίας διακόπτονται και πρέπει να αποκατασταθούν

Η τρέχουσα κρίση COVID -19 καθιστά θολούς τους ρόλους των δασκάλων, των γονέων και των μαθητών καθώς θολώνει τη γραμμή μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, μεταξύ ελεύθερου χρόνου και μάθησης. Οι μαθητές μπορεί να είναι πιο πεπειραμένοι από τους δασκάλους στη χρήση συσκευών επικοινωνίας, ενώ οι γονείς ξαφνικά βρίσκονται στο ρόλο του δασκάλου. Η παρακολούθηση τηλεόρασης γίνεται μια εκπαιδευτική εμπειρία, πιθανώς ακολουθούμενη από μια εργασία που ετοίμασε ο δάσκαλος. Η κουζίνα μπορεί να μετατραπεί σε μαθησιακό περιβάλλον και τα αδέρφια να

αποτελέσουν κοινότητες μάθησης. Η νέα κατάσταση έχει πολλές προκλήσεις, καθώς επίσης και ευκαιρίες.

Οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς και οι μαθητές μοιράζονται την αβεβαιότητα και το καινούριο, βιώνοντας αυτές τις εξαιρετικές περιστάσεις. Εάν καθοδηγούνται από το ίδιο όραμα, αυτή η απειλητική κατάσταση μπορεί να μετατραπεί σε μια μοναδική ευκαιρία εμπάθουσας των σχέσεων, απόκτησης καλύτερης κατανόησης σε σχέση με τη μάθηση και εντοπισμού νέων εργαλείων και πλαισίων για την υποστήριξη της μάθησης για όλα τα παιδιά και της νέους.

Υποστήριξη μαθητών στο σπίτι: Βασικά ζητήματα και ερωτήσεις

Κατανόηση της κατάστασης των μαθητών εκτός σχολείου – Εστίαση στον μαθητή (ποιος)

Κύριες ερωτήσεις:

- Τι πρέπει να γνωρίζω για την κατάσταση των μαθητών μου στο σπίτι;
- Πώς μπορώ να μάθω αν οι μαθητές μου είναι έτοιμοι να μάθουν;
- Τι μπορώ να κάνω για να υποστηρίξω την ευημερία και την ετοιμότητα των μαθητών να μάθουν;

Οι μαθητές δεν μπορούν να συμμετάσχουν σε μαθησιακές δραστηριότητες, εκτός εάν είναι διασφαλισμένη η βασική τους ευημερία. Το πρώτο καθήκον των εκπαιδευτικών είναι να φτάσουν στους μαθητές τους, να αποκαταστήσουν σχέσεις και να διασφαλίσουν ότι ικανοποιούνται οι βασικές ανάγκες όπως η σωματική ασφάλεια, η διατροφή και η συναισθηματική υποστήριξη. Μόνο τότε τα παιδιά και οι νέοι θα είναι έτοιμοι να μάθουν. Οι ακόλουθες ερωτήσεις θα σας βοηθήσουν να μάθετε ποια είναι η τρέχουσα κατάσταση των μαθητών σας:

Πώς μπορώ να εντοπίσω και να επικοινωνήσω με τους μαθητές μου;

Οι εκπαιδευτικοί γενικά, έχουν πρόσβαση στα προσωπικά στοιχεία επικοινωνίας των μαθητών. Εάν οι διαθέσιμες πληροφορίες δεν είναι επαρκείς, η συμπλήρωσή τους θα είναι μία από τις πρώτες εργασίες. Οποιαδήποτε διαθέσιμη μέθοδος για επικοινωνία με τις οικογένειες θα πρέπει να διερευνηθεί και θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν επιτυχημένα κανάλια για την έναρξη της επαφής. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να ζητήσουν υποστήριξη από άλλους, εάν είναι απαραίτητο, και να παρέχουν σαφείς οδηγίες σχετικά με το ποιες πληροφορίες χρειάζονται από γονείς και μαθητές.

Πώς μπορώ να (επανα)δημιουργήσω σχέσεις με τους μαθητές μου και τους γονείς τους;

Σε καταστάσεις κρίσης, η τυπική μάθηση δεν είναι το πρώτο μέλημα κανενός - ούτε των γονέων ή των παιδιών. Χωρίς καθημερινή επαφή απλά δεν γνωρίζετε εάν τα παιδιά και οι γονείς αντιμετωπίζουν τόσο πολύ άγχος που δεν μπορούν να συμμετάσχουν ενεργά σε μαθησιακές δραστηριότητες. Ο μόνος τρόπος για να μάθετε πώς αισθάνονται τα παιδιά, εάν είναι ασφαλή και φροντισμένα, είναι να αλληλεπιδράσετε απευθείας με τους γονείς και τα παιδιά. Η αμφίδρομη επικοινωνία (π.χ. τηλέφωνο, διαδικτυακές συναντήσεις) είναι προτιμότερη από μονόδρομες προσεγγίσεις (π.χ. μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, γράμματα).

Πώς μπορώ να υποστηρίξω την ευημερία των μαθητών και της οικογένειας;

Ούτε οι γονείς ούτε τα παιδιά θα είναι έτοιμα να ασχοληθούν με τη μάθηση, εκτός εάν διασφαλιστεί η ευημερία τους. Ο αντίκτυπος του κλεισίματος του σχολείου μπορεί να είναι πολύ διαφορετικός ανάλογα με τη συγκεκριμένη συνθήκη διαβίωσης. Μπορεί να μην μπορούν όλοι οι γονείς να εξηγήσουν στα παιδιά τους τι συμβαίνει και τι πρέπει τα παιδιά να αναμένουν. Οι γονείς μπορεί να χάσουν το εισόδημά τους ή σημαντικοί πόροι μπορεί να μην είναι διαθέσιμοι. Ορισμένες οικογένειες μπορεί να βιώσουν άγχος και το να περνούν πολύ χρόνο μαζί μπορεί να αυξήσει τα περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας και τα προβλήματα ψυχικής υγείας. Η χρήση του Διαδικτύου εμπεριέχει τις δικές της απειλές (εκφοβισμός στον κυβερνοχώρο, εμφάνιση βίας ή άλλου είδους τραυματικά περιεχόμενα). Είναι σημαντικό για τους δασκάλους να είναι ενήμεροι και να υποστηρίζουν την αίσθηση της αυτεπάρκειας και της ευημερίας των μαθητών και των γονιών.

Πώς μπορώ να βοηθήσω τους μαθητές μου να διατηρήσουν κίνητρα;

Οι μαθητές, οι γονείς και οι δάσκαλοι ενδέχεται να βιώσουν απογοήτευση όταν ματαιώνονται γεγονότα που ανυπομονούσαν να συμβούν. Αυτή μπορεί να είναι μια πολύ καταθλιπτική εμπειρία για όλους και οι μαθητές μπορεί να χάσουν τα κίνητρα τους να εργαστούν, ειδικά όταν αποκοπούν από τους καλύτερους τους φίλους και τις αγαπημένες τους δραστηριότητες. Χωρίς κίνητρα οι εκπαιδευτικοί δεν θα μπορούν να παρακινήσουν τους μαθητές τους να μάθουν από απόσταση. Η χρήση εξωτερικών παραγόντων, όπως η ελκυστικότητα των ψηφιακών περιβαλλόντων και η επένδυση στα εγγενή κίνητρα, λαμβάνοντας υπόψη τα ενδιαφέροντα και τα ταλέντα των μαθητών, θα σας βοηθήσουν να ξεκινήσετε και να διατηρήσετε τη μάθηση. Η συμμετοχή σε διαδικτυακές δραστηριότητες μαζί με άλλους μαθητές και η συχνή θετική ενίσχυση από γονείς και δασκάλους θα είναι επίσης χρήσιμη. Ενώ είστε θετικοί για το μέλλον για να κάνετε τους μαθητές να έχουν ελπίδες, απέχετε από υποσχέσεις που δεν μπορείτε να τηρήσετε - απλά για να παρακινήσετε τους μαθητές τώρα.

Πώς μπορώ να βοηθήσω τους μαθητές μου να δημιουργήσουν υγιείς ρουτίνες;

Η διατήρηση σταθερών ρουτίνων και η πρακτική υγιεινών συνηθειών είναι ακόμη πιο σημαντική σε περιόδους κρίσης. Βεβαιωθείτε ότι οι γονείς και τα παιδιά κατανοούν την ανάγκη για ρουτίνα (π.χ. ώρες αφύπνισης και ύπνου) και δομή (π.χ. ένα μέρος για μελέτη). Αυτό θα βοηθήσει τους μαθητές να αισθάνονται ασφαλείς και να ξεκινήσουν τη μάθηση. Ξεκινήστε με την ανάθεση διαχειρισιμων χρόνων μάθησης που μπορούν να επεκταθούν, αλλά πρέπει να τηρηθούν. Επικοινωνήστε με τις οικογένειες σε μια προκαθορισμένη ώρα της ημέρας ή της εβδομάδας και ακολουθήστε την. Ενθαρρύνετε τους μαθητές να αποφασίζουν καθημερινά τι θα κάνουν την επόμενη μέρα. Βεβαιωθείτε ότι τα παιδιά προγραμματίζουν χρόνο για αναψυχή, άσκηση και γεύματα. Βεβαιωθείτε ότι τα παιδιά διαθέτουν τις βασικές γνώσεις που σχετίζονται με την υγιεινή και τη σωματική απόσταση.

Προσδιορίστε σημαντικούς στόχους για τη μάθηση στο σπίτι - Εστίαση στον σκοπό της μάθησης (γιατί;)**Κύριες ερωτήσεις:**

- Πώς μπορώ να θέσω στόχους που συμβάλλουν στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των μαθητών;
- Σε ποιους στόχους πρέπει να δώσω προτεραιότητα και πώς μπορώ να το κάνω αυτό;
- Πώς μπορώ να διασφαλίσω ότι η μάθηση των μαθητών συμβάλλει στη μάθηση που προορίζεται από το πρόγραμμα σπουδών;

Οι καιροί κρίσης και οι έκτακτες καταστάσεις απειλούν την πρόοδο στην ακαδημαϊκή μάθηση λόγω άλλων ανησυχιών που απαιτούν προσοχή. Εάν τα παιδιά και οι οικογένειες δεν είναι έτοιμοι να συμμετάσχουν στην ακαδημαϊκή μάθηση, ακόμη και το καλύτερο υλικό και οι εργασίες δεν θα συμβάλουν στη μάθηση.

Τα παιδιά μαθαίνουν με διαφορετικούς ρυθμούς σε οποιοδήποτε περιβάλλον, αλλά η κατ' οίκον μάθηση θα αυξήσει αυτές τις διαφορές. Η απουσία δομής (π.χ. πρόγραμμα μαθημάτων, διαλείμματα) και καθοδήγησης (μαθήματα που προετοιμάζονται από εκπαιδευτικούς) αποτελεί πρόκληση για τον δάσκαλο, τους γονείς και τους μαθητές. Αλλά είναι επίσης μια ευκαιρία να αλλάξετε την εστίαση από το περιεχόμενο και τις εργασίες σε στόχους και επιτεύγματα. Αυτό θα επιτρέψει στους δασκάλους, τους γονείς και τους μαθητές να αναπτύξουν μαθησιακά σχέδια για να θέσουν προτεραιότητες και να παρακολουθούν τις μαθησιακές διαδρομές των μαθητών. Η τρέχουσα κρίση επισημαίνει επίσης την κοινή ευθύνη για μάθηση και πώς μπορούν να επιτευχθούν οι στόχοι μέσω της συλλογικής επίλυσης προβλημάτων.

Πώς μπορώ να βοηθήσω τους μαθητές και τους γονείς να αναπτύξουν θετικές μαθησιακές προσδοκίες;

Οι προσδοκίες των εκπαιδευτικών είναι προβλέψεις για το μελλοντικό επίτευγμα των μαθητών και ως εκ τούτου έχουν ισχυρό αντίκτυπο στους μαθητές και τους γονείς. Οι προσδοκίες των μαθητών τους καθοδηγούν σε κάθε βήμα που ακολουθούν στη μαθησιακή τους πορεία. Το να βοηθήσουμε όλους τους εμπλεκόμενους στην ανάπτυξη υψηλών προσδοκιών είναι, επομένως, ένας από τους πιο σημαντικούς στόχους των εκπαιδευτικών. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να βοηθήσουν τους μαθητές και τους γονείς να δουν τις ευκαιρίες μάθησης που προσφέρει η τρέχουσα κρίση και να αναπτύξουν οράματα για το τι μπορεί να μάθει το παιδί που θα είναι χρήσιμο για όλη του τη ζωή. Είναι σημαντικό να υποστηρίξουμε τα παιδιά και τους γονείς να υιοθετήσουν μια νοοτροπία ανάπτυξης, δίνοντας έμφαση όχι στο τι μπορεί ή δεν μπορεί να κάνει το παιδί, αλλά στο πώς αυτός ή αυτή μπορεί να μάθει και να εξελιχθεί. Και ότι αυτά τα επιτεύγματα αξίζουν την προσπάθεια: η εκμάθηση μέσα από τα λάθη είναι πιο αποτελεσματική από το να εκτελείς τυποποιημένες εργασίες.

Πώς μπορώ να επικοινωνήσω τις προσδοκίες μου σε μαθητές και γονείς;

Μία από τις συνέπειες της διακοπής της σχολικής μάθησης είναι ότι οι εκπαιδευτικοί δεν είναι πλέον φυσικά παρόντες για να διδάξουν με στόχο την επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων των μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί αναγκάζονται να γνωστοποιήσουν τις προσδοκίες και τους επιδιωκόμενους στόχους τους στους μαθητές, ώστε να είναι σε θέση να αυτορρυθμίσουν τη μάθησή τους με τη βοήθεια γονέων ή άλλων. Μια κοινή κατανόηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων είναι το σημείο εκκίνησης κάθε συνεργατικής προσπάθειας. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να μετατρέψουν τη δική τους προσανατολισμένη στο περιεχόμενο σκέψη σε στόχους με επίκεντρο τους μαθητές και να βρουν έναν τρόπο να μεταφέρουν τις βασικές προσδοκίες στους γονείς και τους μαθητές - αντί να δίνουν οδηγίες. Αντί να ανατροφοδοτούν σχετικά με το τι δεν λειτούργησε καλά, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να «τροφοδοτούν» τα μέσα που εστιάζουν στην μελλοντική ανάπτυξη, π.χ. συμβάλλοντας στην ανάπτυξη μαθησιακών διαδρομών, εντοπίζοντας προκλήσεις που μπορούν να αντιμετωπιστούν και στόχους που είναι εφικτοί.

Πώς μπορώ να υποστηρίξω μαθητές και γονείς ώστε να θέσουν σημαντικούς μαθησιακούς στόχους;

Οι εκπαιδευτικοί τείνουν να τονίζουν υπερβολικά τους στόχους επίδοσης και να αντιλαμβάνονται τη μάθηση ως υποπροϊόν βελτιωμένης επίδοσης. Η διακοπή της με-βάση-το-σχολείο διδασκαλίας δίνει στους δασκάλους, τους γονείς και τα παιδιά μία ευκαιρία να βιώσουν ότι ισχύει το αντίθετο: Η αυξημένη μαθησιακή ικανότητα είναι το βασικό αποτέλεσμα και η βελτιωμένη επίδοση μόνο ένας από τους πολλούς δείκτες μάθησης. Σημαντικοί μαθησιακοί στόχοι αποσκοπούν στη διεύρυνση της μαθησιακής δραστηριότητας του μαθητή και βοηθούν τους μαθητές να γίνουν πιο ανεξάρτητοι, αποτελεσματικοί μαθητές και επιλυτές προβλημάτων. Αναλαμβάνουν όλες τις πτυχές της εκπαιδευτικής δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένης της μάθησης για τον εαυτό τους και για την ευημερία τους, μαθαίνουν να γίνονται πιο αποτελεσματικοί στο να θέτουν στόχους, να εξερευνούν νέα εργαλεία και στρατηγικές και να χρησιμοποιούν άγνωστα μαθησιακά περιβάλλοντα. Επίσης, οι γονείς και οι μαθητές μπορεί να ανησυχούν για άλλα προβλήματα και μπορεί να δυσανασχετούν από το γεγονός ότι τους ανατίθενται καθήκοντα διδασκαλίας και μάθησης. Προσπαθήστε να εντοπίσετε στόχους που είναι σημαντικοί για τους μαθητές και τους γονείς τους, για παράδειγμα προβλήματα της πραγματικής ζωής που μπορούν να λύσουν μαζί.

Πώς μπορώ να αναπτύξω σχέδια μάθησης βάσει στόχων για τους μαθητές μου;

Επειδή η προσέγγιση σχεδιασμού των εκπαιδευτικών στην τάξη δεν είναι πλέον χρήσιμη, η εστίαση πρέπει να αλλάξει από αυτό που οι εκπαιδευτικοί σκοπεύουν να διδάξουν σε αυτό που οι μαθητές σκοπεύουν να μάθουν. Μόλις εντοπιστούν γενικοί στόχοι, τα σχέδια εργασίας ή μάθησης μπορούν να βοηθήσουν στο συγχρονισμό δραστηριοτήτων μεταξύ εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων. Ο επιτυχής καθορισμός στόχου περιλαμβάνει βήματα και στοιχεία που βοηθούν στην επίτευξη του στόχου. Εξετάστε διαφορετικούς τομείς μάθησης (π.χ. στόχους σε σχέση με τη διαδικασία της εργασίας, στόχους σε σχέση με το περιεχόμενο των μαθημάτων, στόχους συμπεριφοράς, στόχους γνώσης) ή στοιχεία της μελλοντικής ικανότητας, καθώς καταρτίζετε το σχέδιο εκμάθησης. Ενθαρρύνετε τους μαθητές να αναπτύξουν τα δικά τους σχέδια εργασίας, πιθανώς μαζί με τους γονείς, καθώς αυτό εξοικονομεί χρόνο για τον δάσκαλο και αυξάνει την εμπλοκή των γονέων στη διδασκαλία των παιδιών τους. Η μάθηση βάσει στόχου υποστηρίζει την αυτορρυθμιζόμενη μάθηση, καθώς οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν τις μαθησιακές διαδρομές, προσεγγίσεις και περιβάλλοντα που αντανακλούν την τρέχουσα κατάσταση τους.

Πώς μπορώ εγώ, οι μαθητές μου και οι γονείς τους να παρακολουθούμε τους στόχους και την επίτευξη των στόχων;

Ένα σχέδιο μάθησης θα καθοδηγήσει τη διδασκαλία μόνο εάν όλοι το χρησιμοποιούν για να υποστηρίξουν τη μάθηση, όχι μόνο καθιστώντας το παιδί υπεύθυνο. Η διαμορφωτική αξιολόγηση είναι πιο ισχυρή όταν καθοδηγεί τους μαθητές προς έναν ουσιαστικό και με νόημα στόχο. Το να παρακολουθείτε τους στόχους και την επίτευξή τους σημαίνει να κάνετε τη μάθηση ορατή, να παρέχετε ανατροφοδότηση στους μαθητές όταν επιτυγχάνονται οι στόχοι να καταγράφετε τα μαθησιακά επιτεύγματα. Οι μαθητές μπορούν να παρακολουθούν την πρόοδό τους, και εάν αυτές οι πληροφορίες κοινοποιούνται σε άλλους μαθητές, μπορούν να παρέχουν ανατροφοδότηση συνομήλικων και να αποκτούν επαφή με άλλους μαθητές για να μάθουν από τις μαθησιακές τους εμπειρίες. Τα μαθησιακά επιτεύγματα μπορούν να γίνουν ορατά μοιράζοντας εικόνες, βίντεο, αρχεία ήχου ή άλλα μέσα.

Επιλέξτε σχετικούς τομείς γνώσεων ή ικανοτήτων - Εστίαση στη μάθηση (τι);

Κύριες ερωτήσεις:

- Πώς μπορώ να κάνω τους μαθητές να ενδιαφέρονται να μάθουν;
- Πώς πρέπει να αποφασίσω τι να διδάξω / μάθω;
- Πώς μπορώ να βεβαιωθώ ότι οι μαθητές αποκτούν γνώσεις ή ικανότητες που σχετίζονται με το πρόγραμμα σπουδών;

Όταν οι μαθητές είναι έτοιμοι να μάθουν, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αποφασίσουν τι πρέπει να μάθει ο μαθητής. Δεδομένου ότι οι εκπαιδευτικοί δεν είναι φυσικά παρόντες μαζί με τους μαθητές για να τους οδηγήσουν στο μάθημα και οι γονείς δεν θα έχουν ούτε το χρόνο ούτε τα προσόντα για να γίνουν «αναπληρωτές» δάσκαλοι, το θέμα, ο τομέας ικανοτήτων ή η γνώση θα πρέπει να έχουν άμεση σημασία για τον μαθητή. Τα κίνητρα των μαθητών για μάθηση μπορούν να διατηρηθούν μόνο εάν αυτά που μαθαίνουν είναι σημαντικά και σχετικά με τη ζωή τους. Η κρίση παρέχει πολλές ευκαιρίες για εξάσκηση και βελτίωση των δεξιοτήτων ζωής (π.χ. ικανότητα αυτορρύθμισης, διαχείρισης αβεβαιότητας και συγκρούσεων) και για μάθηση μέσα από την εφαρμογή των μαθηματικών, της γλώσσας, της βιολογίας σε καθημερινές καταστάσεις. Αυτό απαιτεί από τους εκπαιδευτικούς να ακολουθούν τους μαθητές και όχι το αντίστροφο. Παρόλο που ο πειρασμός είναι απλώς να "στείλετε" τους μαθητές σε μια πλατφόρμα μάθησης ή να συνεχίσετε με το σχέδιο της τάξης, αυτό δεν θα λειτουργήσει παρά μόνο εάν οι μαθητές είναι ικανοί και πρόθυμοι να επικεντρωθούν στο περιεχόμενο και να το χρησιμοποιήσουν ως μία ευκαιρία να μάθουν.

Πώς μπορούν τα ενδιαφέροντα και τα ταλέντα των μαθητών να βοηθήσουν στην καθοδήγηση της μάθησης;

Τα ενδιαφέροντα και τα ταλέντα των μαθητών είναι ισχυροί μοχλοί για τη μάθηση, και ειδικά σε περιόδους κρίσης είναι σημαντικό να δοθεί έμφαση στις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών. Όταν ένα θέμα ή ζήτημα συνδέεται με τα ενδιαφέροντα των μαθητών, η εμπλοκή στη μάθηση θα είναι πολύ βαθύτερη και το μαθησιακό αποτέλεσμα περισσότερο σημαντικό. Τα ενδιαφέροντα και τα ταλέντα των μαθητών μπορούν να διερευνηθούν προσφέροντας επιλογές για το τι να μάθουν. Αλλά δεν έχει κάθε μαθητής τη δυνατότητα να αυτορυθμίζει τη μάθησή του, οπότε για μερικούς μαθητές μπορεί να είναι πιο αποτελεσματικό να μην προσφέρουμε πάρα πολλές επιλογές, τουλάχιστον όχι στην αρχή. Μια σε βάθος ανάλυση των μαθησιακών ευκαιριών γύρω από τα ενδιαφέροντα και τα ταλέντα των μαθητών μπορεί να διευρύνει τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με το τι μπορεί να διδαχτεί που να συνδέεται με το πρόγραμμα σπουδών. Το να ρωτάμε τους μαθητές για το πώς η ενασχόλησή με το αγαπημένο τους χόμπι ή διασκέδαση συμβάλλει στη μάθηση και την απόκτηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων στο πρόγραμμα σπουδών, μπορεί να αυξήσει σε μεγάλο βαθμό το εύρος όσων οι εκπαιδευτικοί θεωρούσαν πιθανά.

Πώς μπορούν οι εμπειρίες των μαθητών να βοηθήσουν στην καθοδήγηση της μάθησης;

Όλη η ουσιαστική μάθηση ξεκινά από εκεί που βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή, συνδέεται με τις εμπειρίες μας και μας βοηθά να κάνουμε ένα βήμα μπροστά στο ταξίδι μας στη ζωή. Ο σεβασμός της τρέχουσας και της προηγούμενης εμπειρίας των μαθητών αποτελεί προϋπόθεση για την έναρξη ουσιαστικής μάθησης. Είναι, επομένως, σημαντικό να βοηθήσουμε τους μαθητές να κατανοήσουν την τρέχουσα κατάστασή τους. Η μάθηση που βοηθά στη διαχείριση και τη βελτίωση της κατάστασης των μαθητών θα έχει διαρκή θετικό αντίκτυπο στη ζωή τους. Η μάθηση μπορεί να ξεκινήσει από τις καθημερινές

συνθήκες μαθητών και των οικογενειών τους, όπως το μαγείρεμα, η καθαριότητα, η επίβλεψη των μικρότερων αδελφών ή απλά η εμπειρία πλήξης ή μοναξιάς. Χρησιμοποιώντας όλο το εύρος του δυναμικού τους, αυτές οι εμπειρίες προωθούν την απόκτηση πολλών ικανοτήτων που σχετίζονται με το πρόγραμμα σπουδών. Μερικές φορές οι εκπαιδευτικοί δεν βλέπουν τις μαθησιακές ευκαιρίες πέρα από την τάξη, επομένως αυτή είναι επίσης μια ευκαιρία διεύρυνσης του τρόπου που κατανοούμε τα πράγματα.

Πώς μπορώ να δώσω προτεραιότητα στο περιεχόμενο και τις σχετικές εργασίες;

Η αυτοκατευθυνόμενη μάθηση καθίσταται αναγκαία απουσία δασκάλων και τάξεων. Ιδιαίτερα τα μικρότερα παιδιά δεν μπορούν να οργανώσουν αυτομάτως τη μάθησή τους και πρέπει να καθοδηγούνται από δασκάλους, γονείς ή και από τους δύο. Όμως οι εκπαιδευτικοί έχουν την τάση να απομονώνουν το περιεχόμενο, τις γνώσεις ή τα θέματα, σε μια σειρά από βήμα προς βήμα εργασίες και εάν οι μαθητές δεν καταλαβαίνουν ένα βήμα, κινδυνεύουν να μην επιτύχουν τους συνολικούς μαθησιακούς στόχους. Η αδυναμία καθοδήγησης των μαθητών με τον ίδιο τρόπο όταν διδάσκονται στο σπίτι, μπορεί να διευρύνει το πεδίο κατανόησης του εκπαιδευτικού για το πώς μπορεί να οργανωθεί η μάθηση και να βοηθήσει στην εξερεύνηση τρόπων με τους οποίους οι μαθητές επιλέγουν εργασίες από διαφορετικά θέματα-μαθήματα ή τομείς του προγράμματος σπουδών. Η «ιδιοκτησία» της μάθησης είναι πιο σημαντική από τις εκλεπτυσμένες διδακτικές προσεγγίσεις, κάτι που είναι ιδιαίτερα σημαντικό όταν χρησιμοποιούνται πλατφόρμες μάθησης ή άλλοι ψηφιακοί πόροι με προκαθορισμένα βήματα μάθησης. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να προσφέρουν και ανοιχτές και καθοδηγούμενες εργασίες για να δουν πώς τις διαχειρίζονται οι μαθητές. Υπάρχουν πολλά μονοπάτια για την οικοδόμηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων που ορίζονται στο πρόγραμμα σπουδών.

Πώς μπορώ να παρακολουθώ ποιος εργάζεται σε ποιες εργασίες;

Η παροχή ουσιαστικών μαθησιακών εμπειριών σε όλους τους μαθητές φαίνεται να βασίζεται σε πολύ μεγάλες προσδοκίες από έναν τυπικό εκπαιδευτικό - ο οποίος τώρα μπορεί να έχει πολλά άλλα πράγματα να ανησυχεί πέραν της διδασκαλίας των μαθητών του. Καταστάσεις όπως η κρίση του COVID-19 μας οδηγούν όλους σε άγνωστα εδάφη και, στην καλή περίπτωση, σε μια απότομη αύξηση της μάθησής μας. Και σαφώς σε αυτό το σημείο, η διευκόλυνση της ουσιαστικής μάθησης είναι πιο σημαντική από την τεκμηρίωσή της. Αλλά όταν οι εκπαιδευτικοί προετοιμάζουν εργασίες για να συμμετάσχουν οι μαθητές τους, μπορεί να το κάνουν με την τεκμηρίωση της μάθησης στο μυαλό τους. Οι μαθητές μπορούν να κρατούν ημερολόγια της μάθησής τους και να την τεκμηριώνουν σε ένα φάκελο μαθητών. Με μαθητοκεντρικές προσεγγίσεις στην τεκμηρίωση, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να εξοικονομήσουν πολύτιμο χρόνο για να επενδύσουν στην παροχή ανατροφοδότησης και ενθάρρυνσης.

Πώς μπορώ εγώ και οι γονείς να χρησιμοποιήσουμε την κατάσταση της κρίσης ως αντικείμενο μελέτης;

Σε περιόδους κρίσης, υπάρχει μια φυσική επιθυμία να μαθαίνουμε περισσότερα για την τρέχουσα κατάσταση. η κρίση Covid-19 είναι επίσης πεδίο γνώσης που πρέπει να διερευνηθεί. Οι μαθητές μπορεί να έχουν ερωτήσεις που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να πάρουν συνέντευξη από τους γονείς ή τον δάσκαλό τους. Οι μαθητές μπορούν να ενθαρρυνθούν να επικοινωνήσουν με τους συνομηλίκους τους και να ανταλλάξουν πληροφορίες. Οι προσεγγίσεις ενεργητικής ακρόασης που χρησιμοποιούνται από τους δασκάλους βοηθούν στην απόκτηση επίγνωσης σε σχέση με τη σκέψη των παιδιών και κατανόησης της τρέχουσας κατάστασης των παιδιών, η οποία μπορεί να βοηθήσει στην

αποφυγή παρανοήσεων. Ο ψηφιακός γραμματισμός μπορεί να είναι ένας από τους τομείς γύρω από τους οποίους αναπτύσσονται σημαντικές συζητήσεις που σχετίζονται με την τρέχουσα κρίση, αλλά υπάρχουν πολύ περισσότερα να μάθουμε από αυτήν. Η γνώση σχετικά με τη βιωσιμότητα των πόρων, την υγεία, την οικονομική ανάπτυξη, τη βιολογία είναι όλοι σημαντικοί τομείς γνώσης, τόσο για τους γονείς όσο και για τα παιδιά.

Επωφεληθείτε από μαθησιακά περιβάλλοντα στο σπίτι - Εστίαση στο μαθησιακό πλαίσιο (πού);

Κύριες ερωτήσεις:

- Ποιος είναι ο φυσικός, κοινωνικός και ψηφιακός χώρος που είναι διαθέσιμος και προσβάσιμος στους μαθητές μου;
- Πώς μπορώ να κάνω την καλύτερη χρήση του οικιακού περιβάλλοντος για διδασκαλία για τους μαθητές μου;
- Ποια ψηφιακά μαθησιακά περιβάλλοντα είναι διαθέσιμα και πόσο προσβάσιμα είναι για τους μαθητές μου;

Σε αντίθεση με την τάξη, οι εκπαιδευτικοί δεν έχουν τον έλεγχο του μαθησιακού περιβάλλοντος των μαθητών τους στο σπίτι. Μερικοί μαθητές μπορεί να έχουν εμπλουτισμένα περιβάλλοντα όπου μπορούν να συμμετέχουν σε πολλούς τρόπους μάθησης, ενώ άλλοι μπορεί να μην έχουν καν μέρος να ασχοληθούν με δραστηριότητες που απαιτούν ησυχία, όπως η ανάγνωση ή η γραφή. Αλλά οι εκπαιδευτικοί μπορούν να προσπαθήσουν να βοηθήσουν τους μαθητές και τους γονείς να βελτιώσουν τους διαθέσιμους χώρους, τους πόρους και τις αλληλεπιδράσεις για να δημιουργήσουν ένα θετικό μαθησιακό κλίμα. Η παρατήρηση των μαθητών που μαθαίνουν σε διαφορετικό περιβάλλον μπορεί να είναι μια διαφωτιστική εμπειρία για τους εκπαιδευτικούς. Μερικοί μαθητές μπορεί να είναι δύσκολα διαχειρίσιμοι στην τάξη, αλλά να ευδοκούν σε ένα αυτοκατευθυνόμενο μαθησιακό πλαίσιο, ενώ άλλοι μαθητές που απολάμβαναν να ακολουθούν τις οδηγίες του δασκάλου φαίνεται να δυσκολεύονται. Η γνώση του περιβάλλοντος διαβίωσης των μαθητών θα βοηθήσει επίσης τους δασκάλους να προσαρμόσουν τις εργασίες τάξης στους χώρους όπου μαθαίνουν οι μαθητές κατά το κλείσιμο των σχολείων.

Πώς μπορώ να μάθω για το τρέχον περιβάλλον των μαθητών μου;

Πριν από την ανάθεση καθηκόντων στους μαθητές, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να μάθουν αν οι μαθητές διαθέτουν την απαραίτητη υποδομή. Οι μαθητές χρειάζονται χώρο και χρόνο για να συμμετάσχουν σε μαθησιακές δραστηριότητες, άτομα για να παρέχουν υποστήριξη ή να βρίσκονται κοντά τους ενώ μαθαίνουν. Η διαθεσιμότητα βιβλίων και άλλου μαθησιακού υλικού, υπολογιστή ή άλλων ηλεκτρονικών συσκευών, Διαδικτύου, η πρόσβαση σε κήπο, βεράντα, αποθήκη ή εργαστήριο ανοίγουν δυνατότητες για μάθηση. Για παράδειγμα, η κοινή χρήση σχεδίων, περιγραφών ή φωτογραφιών του χώρου μάθησης στο σπίτι με καθηγητές και άλλους μαθητές, λαμβάνοντας σε κάθε περίπτωση υπόψη τα θέματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής, βοηθά τους μαθητές να επανασυνδεθούν και να ανταλλάξουν ιδέες, υλικά και συσκευές για να βεβαιωθούν ότι όλοι έρχονται σε επαφή με εκπαιδευτικούς και φίλους. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αντλήσουν από αυτές τις πληροφορίες για να βοηθήσουν τους μαθητές να βρουν το καλύτερο μέρος για να διαβάσουν στο σπίτι τους.

Πώς μπορώ να υποστηρίξω μαθητές και γονείς για να δημιουργήσουν ένα θετικό εκπαιδευτικό περιβάλλον;

Ο φυσικός χώρος και η διαθέσιμη υποδομή είναι σημαντικές, αλλά ένα θετικό μαθησιακό περιβάλλον απαιτεί επίσης υποστηρικτικές σχέσεις, μία αίσθηση ασφάλειας, σαφήνεια σχετικά με τους κανόνες και εμπιστοσύνη. Οι σχέσεις εκπαιδευτικού-μαθητή μπορεί να φαίνεται δύσκολο να διατηρηθούν, αλλά είναι πιο σημαντικές από ποτέ σε περιόδους που οι μαθητές αισθάνονται απομονωμένοι και μόνοι. Η μάθηση συνομήλικων και οι ευκαιρίες ανταλλαγής εμπειριών και δημιουργίας συνεργατικών μαθησιακών περιβαλλόντων πρέπει να ενθαρρύνονται από τους εκπαιδευτικούς. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να παρέχουν βασικές πληροφορίες και συμβουλές στους γονείς σχετικά με τον τρόπο δημιουργίας θετικών μαθησιακών περιβαλλόντων για τα παιδιά τους.

Πώς μπορεί το οικιακό περιβάλλον των μαθητών να χρησιμοποιηθεί ως εκπαιδευτικό περιβάλλον;

Οποιοδήποτε περιβάλλον προσφέρει εκπαιδευτικές ευκαιρίες, αλλά οι εκπαιδευτικοί μπορεί να χρειαστεί να σκεφτούν έξω από το πλαίσιο της παραδοσιακής διδασκαλίας στην τάξη. Πειράματα φυσικής, χημείας και βιολογίας μπορούν να πραγματοποιηθούν σε κουζίνες και μπάνια, η μαγειρική προσφέρει ευκαιρίες για μαθηματικά και ανάγνωση. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζονται στην καθημερινή ζωή μπορούν να διερευνηθούν, να αντιμετωπιστούν και να επιλυθούν. Οι μαθητικές δραστηριότητες όπως τα βιντεοπαιχνίδια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για μάθηση, για παράδειγμα, προετοιμάζοντας μια παρουσίαση για το αγαπημένο βιντεοπαιχνίδι των μαθητών. Οι ρουτίνες και οι συνήθειες μπορούν να χρησιμοποιηθούν και να μοιραστούν σε άλλους μαθητές μέσω των διαθέσιμων καναλιών επικοινωνίας. Συμβουλές και οδηγίες για τη βελτίωση του οικιακού περιβάλλοντος, η εκμάθηση της συνεργασίας με τα μέλη της οικογένειας και η διαχείριση αγχωτικών καταστάσεων συμβάλλουν στη μάθηση. Οι μαθητές μπορούν να αναλάβουν το ρόλο του δασκάλου και να αναπτύξουν εργασίες ή καθήκοντα για να επιλέξουν άλλοι μαθητές.

Πώς μπορώ να προσαρμόσω εργασίες της τάξης στο οικιακό περιβάλλον;

Οι εργασίες που έχουν αναπτυχθεί για την τάξη δεν λειτουργούν απαραίτητα σε οικιακό περιβάλλον. Οι γραπτές αντί προφορικές οδηγίες μπορούν εύκολα να προκαλέσουν σύγχυση στους μαθητές ή να οδηγήσουν σε παρεξηγήσεις. Αβεβαιότητα θα προκύψει όταν οι εκπαιδευτικοί παρουσιάζουν εργασίες από διαφορετικά μέσα ή κανάλια επικοινωνίας. Μερικοί μαθητές μπορεί να επωφεληθούν από σύντομες επιδείξεις βίντεο ή οδηγίες ή ένα ηχητικό μήνυμα. Οι εργασίες που αντικαθιστούν την εκμάθηση στην τάξη δεν μπορούν να συγκριθούν με την «εργασία στο σπίτι» που προορίζεται να εμπλουτίσει ή να επαναλάβει τη μάθηση. Η εφαρμογή των αρχών του Καθολικού Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού μπορεί να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να προσαρμόσουν την εκπαίδευση στις ανάγκες των μαθητών στο σπίτι και να βοηθήσουν τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν τον οικιακό χώρο με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Πώς μπορώ να υποστηρίξω τους μαθητές να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά ψηφιακά περιβάλλοντα εκπαίδευσης;

Η ψηφιακή μάθηση είναι μια πολύπλοκη εκπαιδευτική δραστηριότητα και για να έχει νόημα, το ψηφιακό περιεχόμενο, τα εργαλεία και τα μαθησιακά περιβάλλοντα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τους γενικούς μαθησιακούς στόχους. Εάν οι εκπαιδευτικοί επιδιώκουν να προωθούν τη συνεργατική

μάθηση, τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται πρέπει να το επιτρέπουν. Εάν οι εκπαιδευτικοί θέλουν να διασφαλίσουν ότι όλοι οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά την ψηφιακή μάθηση, πρέπει να βοηθήσουν τους μαθητές να κατανοήσουν πώς τα ψηφιακά περιβάλλοντα μάθησης είναι διαφορετικά από τα περιβάλλοντα της τάξης ή του σπιτιού. Μερικοί μαθητές μπορεί συχνά να χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και να διαχειρίζονται εύκολα τα εργαλεία επικοινωνίας, αλλά εξακολουθούν να μην μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτά τα εργαλεία ως μέρος ενός μαθησιακού περιβάλλοντος. Οι ψηφιακές δεξιότητες δεν πρέπει να συγχέονται με τον ψηφιακό γραμματισμό ή την ικανότητα να χρησιμοποιούν επιτυχώς το ψηφιακό περιεχόμενο, τα εργαλεία και τις πλατφόρμες.

Χρησιμοποιήστε εργαλεία και στρατηγικές για να υποστηρίξετε τους μαθητές από απόσταση - Εστίαση στα εργαλεία εκμάθησης (πώς;)

Κύριες ερωτήσεις:

- Ποια εργαλεία είναι κατάλληλα για χρήση από τους μαθητές στο σπίτι;
- Πώς μπορώ να βοηθήσω τους μαθητές να βελτιώσουν τις μαθησιακές τους στρατηγικές;
- Πώς μπορώ να διασφαλίσω ότι οι μαθητές θα λάβουν την απαραίτητη υποστήριξη;

Εργαλεία που είναι διαθέσιμα και εύχρηστα στην τάξη μπορεί να μην είναι διαθέσιμα ή χρήσιμα για την υποστήριξη της μάθησης στο σπίτι. Για παράδειγμα, ακόμη και αν ένας υπολογιστής είναι μέρος του οικιακού περιβάλλοντος, τα παιδιά ενδέχεται να μην έχουν πρόσβαση στη χρήση του. Οι μαθητές μπορεί να είναι ή όχι σε θέση να χρησιμοποιούν βιβλία στο σπίτι, και η έλλειψη δεξιοτήτων ανάγνωσης μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετα εμπόδια. Αλλά αντί να αισθάνονται εγκλωβισμένοι και να τα παρατήσουν, οι μαθητές θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να εξερευνήσουν τη χρήση εργαλείων που ήταν προηγουμένως άγνωστα σε αυτούς. Η αβεβαιότητα του να μην γνωρίζουμε τι λειτουργεί είναι μια ευκαιρία να δοκιμάσουμε χωρίς να φοβόμαστε την αποτυχία. Οι μαθητές μπορούν να δοκιμάσουν με επιτυχία νέους τρόπους εξάσκησης, παρουσίασης ιδεών ή ανάπτυξης προϊόντων που αναδεικνύουν τις δεξιότητές τους.

Πώς μπορώ να καθιερώσω επικοινωνία από απόσταση;

Τα μέσα και τα εργαλεία που μπορούν να διασφαλίσουν την εύκολη επικοινωνία έχουν βασική σημασία για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Ορισμένοι εκπαιδευτικοί μπορεί να έχουν δημιουργήσει κανάλια επικοινωνίας με τους γονείς πριν από την κρίση του COVID -19 και να είναι σε θέση να τα χρησιμοποιήσουν για να διατηρούν επαφή. Για άλλους αυτή είναι μια ευκαιρία να ανακαλύψουν τρόπους επικοινωνίας με τους γονείς και τους μαθητές που λειτουργούν για όλους τους εμπλεκόμενους. Η πολιτισμική αποδοχή, τα τοπικά έθιμα και η διαθεσιμότητα των συσκευών επικοινωνίας θα είναι κρίσιμης σημασίας ώστε να αποφασιστεί ποια κανάλια επικοινωνίας είναι επαρκή. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να επωφεληθούν από την εντατική ανάγκη επικοινωνίας εξ αποστάσεως για να υποστηρίξουν τις δεξιότητες επικοινωνίας των μαθητών ή κάνοντας την επικοινωνία αντικείμενο μελέτης. Μπορούν να δοκιμαστούν νέοι τρόποι επικοινωνίας, όπως η ανταλλαγή μηνυμάτων ανάμεσα στο σπίτι και το σχολείο ή ένα σύστημα κοινής χρήσης αρχείων που παρέχει στους μαθητές και τους γονείς εύκολη πρόσβαση σε εκπαιδευτικό υλικό, οδηγίες ή λίστες ελέγχου.

Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω εργαλεία για να υποστηρίξω την εξ αποστάσεως εκπαίδευση;

Όταν σκέφτονται εργαλεία για την υποστήριξη της μάθησης από απόσταση, οι εκπαιδευτικοί ίσως σκέφτονται μόνο υπολογιστές, προγράμματα λογισμικού και εφαρμογές. Η αποστολή γράμματος ή κάρτας με ταχυδρομείο, η παράδοση υλικού και εργασιών σε καθορισμένα κουτιά για παραλαβή και επιστροφή, η διανομή γραφικής ύλης σε μαθητές είναι απλοί τρόποι για να ενεργοποιήσετε τη μάθηση από απόσταση. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να κατανοήσουν την οπτική των μαθητών για να προσπαθήσουν να μάθουν πώς μπορεί να υποστηριχθεί καλύτερα η μάθησή τους. Μερικά παιδιά μπορεί να χρειαστεί να μάθουν περισσότερα για τις δεξιότητες και τις στρατηγικές αυτορρύθμισης, άλλα μπορεί να χρειαστεί να βελτιώσουν τις μαθησιακές τους στρατηγικές. Οι απλές λίστες ελέγχου και λίστες με οδηγίες, μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές να γίνουν καλύτεροι. Τα εργαλεία πρέπει να είναι κατάλληλα και εύκολα στη χρήση. Μπορεί να μην είναι πάντα εύκολο - ούτε για δασκάλους, γονείς ή μαθητές - να υπάρξει σαφήνεια σχετικά με το πλεονέκτημα της χρήσης ψηφιακών εργαλείων. Σημαντικός χρόνος εκμάθησης θα χαθεί εάν οι μαθητές χρησιμοποιούν ακατάλληλο υλικό και ηλεκτρονικά εργαλεία που περιορίζουν αντί να διευρύνουν τη μάθηση.

Πώς μπορώ να υποστηρίξω τη συνεργατική μάθηση εξ αποστάσεως;

Η συνεργατική εκπαίδευση είναι ένα ισχυρό εργαλείο για την ενίσχυση της μάθησης για όλους τους συμμετέχοντες μαθητές. Οι μαθητές μπορούν να εργαστούν από κοινού στο ίδιο project ή προϊόν, αποκτώντας διαφορετικές δεξιότητες και ικανότητες, επωφελούμενοι από τα δυνατά στοιχεία των άλλων μαθητών και ταυτόχρονα αποκτώντας κοινωνικές δεξιότητες.

Το ποια εργαλεία χρησιμοποιούνται για τη συνεργατική μάθηση εξαρτάται από την ηλικία των μαθητών και τη διαθεσιμότητα συσκευών επικοινωνίας για να μοιραστούν τις ερωτήσεις τους, τις ιδέες τους και να αναπτύξουν το προϊόν τους.

Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω καλύτερα τα εργαλεία εξ αποστάσεως διδασκαλίας και μάθησης;

Ορισμένα ψηφιακά εργαλεία είναι απλά στη χρήση, αλλά δεν έχουν σχεδιαστεί για να υποστηρίξουν πιο πολύπλοκη μάθηση, ενώ άλλα εργαλεία επιτρέπουν την πολυπλοκότητα, αλλά είναι πολύ δύσκολο να χρησιμοποιηθούν από μαθητές χωρίς υποστήριξη. Ένα άλλο πρόβλημα είναι ότι αντί να χρησιμοποιούν ένα εργαλείο για να μάθουν, οι μαθητές εστιάζουν αποκλειστικά στον τρόπο διαχείρισης του εργαλείου. Οι διαδικτυακές πλατφόρμες μάθησης και οι διαδικτυακοί πόροι πληροφόρησης, όπως η Wikipedia, είναι δυναμικά σπουδαία εργαλεία για μάθηση, αλλά μπορούν επίσης να καταστούν εμπόδια στη μάθηση. Οι εκπαιδευτικοί δεν πρέπει να υποθέτουν ότι οι μαθητές που ξέρουν πώς να βρίσκουν πληροφορίες στο Διαδίκτυο είναι επίσης σε θέση να εμπλακούν σε εις βάθος διαδικτυακές εκπαιδευτικές εμπειρίες. Οι εκπαιδευτικοί μπορεί να χρειαστεί να επενδύσουν χρόνο για να αναπτύξουν τον ψηφιακό γραμματισμό και την ικανότητα χρήσης τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας για μάθηση.

Πώς μπορώ να βοηθήσω τους γονείς να υποστηρίξουν την αποτελεσματική μάθηση;

Οι γονείς μπορεί να είναι καταπληκτικοί διαμεσολαβητές της μάθησης, αλλά μπορεί επίσης να δημιουργήσουν περιττά εμπόδια, για παράδειγμα όταν διδάσκουν τα παιδιά τους με τρόπους που διδάσκονταν οι ίδιοι στο σχολείο πριν από πολλά χρόνια. Οι γονείς μπορεί να επικεντρωθούν περισσότερο στην ολοκλήρωση συγκεκριμένων εργασιών και να γίνουν ανυπόμονοι με τα παιδιά τους όταν δεν αποδίδουν στα «αναμενόμενα» επίπεδα. Είναι σημαντικό να μοιραστείτε τις σκέψεις σας για

το πώς υποστηρίζετε καλύτερα τους μαθητές και να παρέχετε στους γονείς και τους μαθητές μεθόδους ή προσεγγίσεις για να καθοδηγήσετε και να αξιολογήσετε τη μάθηση (για παράδειγμα δίνοντας επαρκή ανατροφοδότηση). Οι γονείς μπορούν να εξοικειωθούν με εργαλεία εκμάθησης, μεθοδολογίες πλασίωσης και αποτελεσματικούς τρόπους να θέτουν ερωτήματα. Εάν υπάρχουν πολλά παιδιά στην οικογένεια, οι γονείς μπορούν να υποστηριχτούν στη δημιουργία σημαντικών μαθησιακών καταστάσεων για ηλικιακά μικτές ομάδες παιδιών. Και πάλι, οι απλές λίστες ελέγχου ή τα εργαλεία μπορούν να είναι χρήσιμα για τους γονείς που θα ήθελαν να υποστηρίξουν το παιδί τους, αλλά δεν ξέρουν πώς.

**Υποστήριξη των μαθητών στο σπίτι: Ανταπόκριση στις προκλήσεις
Ιδέες έργου από συμμετέχοντες**

1. Κατανόηση της κατάστασης των μαθητών εκτός σχολείου - Εστίαση στον μαθητή (ποιος;)

- Η άμεση τηλεφωνική ή μέσω αποστολής μηνυμάτων (Viber, WhatsApp groups, Messenger) επικοινωνία στις περιπτώσεις που η ηλεκτρονική αλληλογραφία δεν λειτουργούσε αποτελεσματικά. Η συστηματοποίηση της επικοινωνίας, για παράδειγμα μία φορά την εβδομάδα μέσω Facebook ή της ιστοσελίδας του σχολείου.
- Η ανάγκη το σχολείο να επιβεβαιώνει την εγκυρότητα των στοιχείων επικοινωνίας
- Η χρήση όλων των διαθέσιμων εργαλείων σύγχρονης και ασύγχρονης εξ αποστάσεως επικοινωνίας (Skype, WebEx, e-mails, blogs)
- Η διασφάλιση της δυνατότητας παιδιών να επισκέπτονται ατομικά το σχολείο και να εργάζονται στους διαθέσιμους υπολογιστές
- Η αποστολή έντυπου υλικού και η τηλεφωνική επικοινωνία με τις οικογένειες
- Η συστηματοποίηση της επικοινωνίας με τους μαθητές και τους γονείς τους (για παράδειγμα μία φορά την εβδομάδα, τηλεφωνικά, μέσω της ιστοσελίδας του σχολείου ή του Facebook)
- Η συστηματική ανάσυρση των εμπειριών και των συναισθημάτων των μαθητών – η κατανόηση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητά τους – η ειλικρίνεια στην επαφή – η επιδίωξη να καταστούν οι μαθητές συνεργάτες στην επίλυση του κοινού μας προβλήματος
- Η ανάπτυξη δραστηριοτήτων ήδη γνώριμων για τα παιδιά και η εστίαση στις ενεργητικές και παιγνιώδεις δραστηριότητες
- Η υποστήριξη τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των γονέων στη χρήση ψηφιακών εργαλείων και η εξοικείωσή τους με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση
- Η ανάπτυξη ενός φόρουμ επικοινωνίας μεταξύ των γονέων και των σχολείων που θα οδηγεί στην δημιουργία κοινοτήτων συνεργασίας.
- Η ανάρτηση υποστηρικτικού υλικού, προσβάσιμου από όλα τα παιδιά, συμπεριλαμβανομένων αυτών με αναπηρία και η συστηματική επικοινωνία με τους γονείς για τη δική τους ενδυνάμωση.
- Η ανάπτυξη μιας τηλεφωνικής γραμμής υποστήριξης για παιδιά και εφήβους
- Η συνεργασία με τα ΚΕΣΥ για τη στήριξη παιδιών και οικογενειών
- Η συνεργασία με τους ψυχολόγους του σχολείου
- Η επαφή με τις ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στο πεδίο παροχής βοήθειας
- Η διανομή ενημερωτικού και εκπαιδευτικού υλικού, αξιοποιώντας κάθε δυνατότητα, ακόμα και το δίκτυο καταστημάτων της γειτονιάς εν λειτουργία.
- Η μετάφραση υλικού και οδηγιών μεταφρασμένου στις πρώτες γλώσσες / γλώσσες καταγωγής των μαθητών
- Η παροχή ανατροφοδότησης και ενθάρρυνσης (ανάρτηση των εργασιών και παρουσίαση των αποτελεσμάτων σε ιστοσελίδες, πλατφόρμες και blogs, παροχή πηγών που μπορούν να ενισχύσουν την κριτική σκέψη)
- Ο εμπλουτισμός της διδασκαλίας με ενδιαφέρον περιεχόμενο (βίντεο, κουίζ, κατασκευές-στο νηπιαγωγείο-, καθημερινή συζήτηση, δραματοποίηση)
- Η ποικιλία δραστηριοτήτων διαφοροποιημένης παιδαγωγικής και διαβαθμισμένης δυσκολίας, που αξιοποιούν ποικιλία διαφορετικών μέσων
- Η συστηματοποίηση της εμπλοκής των μαθητών στο σχεδιασμό του μαθήματος, μέσω της αποτύπωσης των αναγκών και προτιμήσεών τους.

- Η ανάπτυξη ενός μαθησιακού συμβολαίου σε σχέση με τη λειτουργία της εξ αποστάσεως τάξης και τους ρόλους εκπαιδευτικών και μαθητών.
- Η οργάνωση – συστηματοποίηση των διαδικασιών (χρονοδιαγράμματα ανάρτησης εργασιών και απαντήσεων και συγκεκριμένο πρόγραμμα μαθημάτων). Σαφείς ανακοινώσεις και πληροφόρηση.
- Η ανατροφοδότηση και επιβράβευση για την τήρηση των κανόνων (ψηφιακά μετάλλια)
- Η σύγχρονη τηλεδιάσκεψη στην πρώτη φάση με τους γονείς και η διερεύνηση της καθημερινότητας των μαθητών
- Η από κοινού συμφωνία με τους γονείς για το χρόνο εμπλοκής σε κάθε δραστηριότητα – ορισμός των απαιτούμενων χρονικών πλαισίων

2. Προσδιορισμός σημαντικών στόχων για τη μάθηση στο σπίτι - Εστίαση στον σκοπό της μάθησης (γιατί;)

- Η παροχή υλικού διαβαθμισμένης δυσκολίας και η άμεση ανατροφοδότηση
- Η ακρίβεια και η στοχοθεσία στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό
- Η διασύνδεση της γνώσης που αποκτάται στο σπίτι και μέσω της εμπειρίας με τα γνωστικά αντικείμενα του σχολικού προγράμματος
- Η εστίαση στην επικοινωνία, με αξιοποίηση του προφορικού λόγου και της διάδρασης.
- Η ανάπτυξη φιλικών, ευχάριστων εκπαιδευτικών περιεχομένων και δραστηριοτήτων
- Η ανάγκη για ζωντανές συνδέσεις που προσομοιάζουν τις συναντήσεις γονέων, σε ένα κλίμα ανοιχτής διαπραγμάτευσης
- Η υποστήριξη των μαθητών ώστε να ανταποκρίνονται σε μικρούς-σαφείς στόχους, ώστε να θέτουν στη συνέχεια ευρύτερους
- Η υποστήριξη της οικογένειας ώστε να λειτουργεί ως ενδιάμεσος, συμμετέχοντας στη διαδικασία της εκπαίδευσης και στη στοχοθεσία
- Η μετάδοση ενός οράματος στους μαθητές και η ενδυνάμωση των γονέων ώστε να προσφέρουν θετική ενίσχυση
- Ο επανασχεδιασμός στόχων που αναπτύχθηκαν το προηγούμενο διάστημα
- Η χρήση ερωτηματολογίων και συνεργατικών εργαλείων για εκπαιδευτικούς
- Η αποτύπωση κάθε Δευτέρα των παραγωγών video ή κολλάζ που έστειλαν οι μαθητές
- Η παρουσίαση των βημάτων προόδου ως κίνητρο και η συγκροτημένη ανατροφοδότηση
- Η παρακολούθηση της συγκρότησης του e-portfolio των μαθητών

3. Επιλογή σχετικών τομέων γνώσεων ή ικανοτήτων - Εστίαση στη μάθηση (τι;)

- Η ανάπτυξη ερωτηματολογίων όπου θα αποτυπώνονται προσδοκίες και ενδιαφέροντα, τόσο στην αρχή όσο και κατά τη διάρκεια της χρονιάς
- Η επιλογή ποικίλου υλικού και διαφορετικών προτάσεων, σε διαφορετικό ύφος και με πολλαπλούς τρόπους
- Η χρήση της τέχνης και της διαφοροποιημένης διδασκαλίας
- Οι συνδιδασκαλίες με διαθεματικό χαρακτήρα
- Η ομαδική εργασία και η συμμετοχική μάθηση
- Οι δημιουργικές εργασίες που διευρύνουν τα περιθώρια έκφρασης εμπειριών
- Η συσχέτιση των εργασιών και δραστηριοτήτων με τα συγκεκριμένα ενδιαφέροντα των μαθητών
- Η συνεργασία των μαθητών ώστε να υποστηρίζονται οι πιο αδύναμοι
- Η επικέντρωση στους βασικούς στόχους και η προσαρμογή τους στο επίπεδο της τάξης

- Η διερεύνηση του ενδιαφέροντος των μαθητών και η επικέντρωση σε θέματα ισχυρού ενδιαφέροντος – η αναπροσαρμογή στόχων και οδηγιών
- Η παρακολούθηση της συμμετοχής και των αναρτήσεων
- Η ανάπτυξη φακέλων εργασίας για κάθε μαθητή/μαθήτρια και η ανατροφοδότηση
- Η ανάπτυξη μικρών ιστοριών αφήγησης της εμπειρίας, αξιοποιώντας την τέχνη και τη δημιουργική γραφή
- Η ιστορική προσέγγιση ανάλογων κρίσεων, οι συνεντεύξεις μέσα στην οικογένεια, η ανάδειξη αξιών όπως ο εθελοντισμός
- Η προσέγγιση του ελεύθερου χρόνου ως αφορμή για νέα κανάλια μάθησης

4. Επωφεληθείτε από μαθησιακά περιβάλλοντα στο σπίτι - Εστίαση στο μαθησιακό πλαίσιο (πού;)

- Η εμπλοκή ομάδων εκπαιδευτικών και ψυχολόγων που συλλέγουν δεδομένα μέσω προσωπικής επικοινωνίας ή / και δομημένων εργαλείων
- Η ενίσχυση της ενεργητικής συμμετοχής και η επικοινωνία ώστε να προτείνονται λύσεις
- Η ανάπτυξη κοινοτήτων γονέων – εκπαιδευτικών
- Ο αναστοχασμός, η ενδοσκόπηση σε σχέση με τις προσωπικές μας οπτικές και προσεγγίσεις
- Οι απλές δραστηριότητες στο σπίτι, όπου εμπλέκονται παιδιά και γονείς (κατασκευές, κυνήγι θησαυρού, μαγειρική, μέτρηση χώρων κ.ά.)
- Η μελέτη της καθημερινότητας και του περιβάλλοντος στο σπίτι ως διαθεματικό project
- Τα μέλη της οικογένειας ως πληροφοριοδότες (συνεντεύξεις για επαγγέλματα, ιστορικά γεγονότα, σύγκριση εμπειριών)
- Η επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τον περιορισμό στο σπίτι (πχ τόσα άτομα καλούμαστε να μοιράσουμε το χρόνο που θα δούμε τηλεόραση ή πόσα άτομα μπορούμε να είμαστε μαζί στην κουζίνα, με βάση τις οδηγίες, ασκήσεις γυμναστικής στο σπίτι και υπολογισμός των θερμίδων που χάνονται)
- Η δραματοποίηση, η δημιουργική γραφή και τα παιχνίδια ρόλων: προσωποποιούμε τα αντικείμενα του σπιτιού (η καρέκλα, η κουτάλα, τα μαξιλάρια, αφηγούνται μια μέρα καραντίνας)
- Τα πειράματα, όπως το ηλεκτρικό κύκλωμα με λεμόνια, τα μαθηματικά μέσα από τη μαγειρική και τη δοσολογία των υλικών.
- Η επεξεργασία του υλικού, ώστε να ανοίγει από όλες τις ψηφιακές συσκευές και σε όλα τα λειτουργικά συστήματα
- Η μετατροπή των αρχείων σε pdf, όπου υπάρχει κίνδυνος απώλειας της μορφοποίησης.

5. Χρησιμοποιήστε εργαλεία και στρατηγικές για να υποστηρίξετε τους μαθητές από απόσταση - Εστίαση στα εργαλεία εκμάθησης (πώς;)

- Η χρήση της κάμερας και του μικρόφωνου, όταν οι μαθητές το επιθυμούν
- Το να μην απευθύνω ερωτήσεις σε συγκεκριμένους μαθητές που μπορεί να τους φέρουν σε δύσκολη θέση – η διασφάλιση εθελοντικής συμμετοχής
- Η σαφής περιγραφή των αναμενόμενων κανόνων συμπεριφοράς (δεν αναρτούμε εικόνες ή βίντεο...)
- Η παρακολούθηση της συμμετοχής, λαμβάνοντας υπόψη ότι κάποια παιδιά δεν μπορούν να συμμετέχουν λόγω έλλειψης του κατάλληλου εξοπλισμού
- Η διαμόρφωση μιας κοινής αντίληψης (σε εκπαιδευτικούς, γονείς, μαθητές) για τα οφέλη και τις δυνατότητες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

- Η χρήση του Φωτόδεντρου: διαδραστικά εγχειρίδια για ανάδειξη της ερευνητικής μάθησης
- Η ενθάρρυνση των μαθητών να δημιουργούν εκπαιδευτικό υλικό σε αντικείμενα που τους ενδιαφέρουν.
- Η χρήση google docs και padlets
- Τα Web2.0 εργαλεία
- Gamification: παιγνιώδεις διαδρομές μάθησης, επένδυση στη φαντασία και στα δημιουργικά ερωτήματα
- Τα ομαδοσυνεργατικά Projects
- Η εξάσκηση των εκπαιδευτικών στα ψηφιακά περιβάλλοντα – η εξοικείωση με τη χρήση τους
- Οι γονείς να διατηρήσουν το γονεϊκό τους ρόλο, υποστηρίζοντας την εξ αποστάσεως εκπαίδευση με τα δικά τους μέσα και πόρους, σε θέματα που αφορούν τη ζωή στο σπίτι.
- Η εμπλοκή των γονέων δεν μπορεί παρά να είναι εθελοντική και αφού προηγηθεί συστηματική ενημέρωση-επικοινωνία
- Η διευκρίνιση και η συναίνεση σχετικά με το ρόλο των γονέων: δεν είναι άμεσα εκπαιδευτικός και δεν πρέπει να αυξάνουν το άγχος των παιδιών.
- Η υποστήριξη των πιο ευάλωτων οικογενειών από τους εκπαιδευτικούς και το σχολείο.